

POMOC FINANSOWA PAŃSTWA SZWEDZKIEGO DLA OSÓB POBIERAJĄCYCH NAUKĘ W SZWECJI

– zasady dotyczące obywateli zagranicznych

CSN FAKTABŁAD POLSKA

Z niniejszej ulotki możesz dowiedzieć się, którzy obywatele innych państw mogą uzyskać podstawowe prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę w Szwecji (na poziomie szkoły średniej i wyższej). Pod pojęciem obywatela UE rozumie się tutaj obywatela innego kraju UE/EOG lub Szwajcarii. Należy pamiętać o tym, że zawarte tu informacje mają charakter ogólny i nie jest to tekst prawny.

Jeżeli złożysz wniosek o pomoc finansową państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę, CSN (Centralna Komisja ds. Pomocy Finansowej dla Osób Pobierających Naukę) sprawdza, czy możesz uzyskać podstawowe prawo do tego rodzaju pomocy zgodnie ze szwedzkimi przepisami lub czy możesz zostać potraktowany tak samo jak obywatel szwedzki zgodnie z prawem Unii Europejskiej (UE). Jeśli CSN podejmie decyzję o przyznaniu Ci podstawowego prawa do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę lub uzna, że możesz zostać potraktowany tak samo jak obywatel szwedzki zgodnie z prawem UE, sprawdzamy także, czy spełniasz pozostałe warunki (dotyczy to na przykład Twojej sytuacji finansowej, zakresu nauki i uzyskiwanych wyników w nauce). Ponadto sprawdzamy, czy pobierana przez Ciebie nauka daje prawo do pomocy finansowej.

KTO JEST UPRAWNIONY DO POMOCY FINANSOWEJ DLA OSÓB POBIERAJĄCYCH NAUKĘ ZGODNIE Z PRZEPISAMI SZWEDZKIMI?

Zwykle CSN może przyznać Ci prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę tylko w przypadku, gdy przeprowadziłeś się do Szwecji z innego powodu niż chęć pobierania tu nauki. Jeżeli pobierasz naukę gościnnie, musisz ją sfinansować samodzielnie. Możesz uzyskać podstawowe prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę, jeżeli jesteś wpisany do ewidencji ludności w Szwecji i spełniasz warunki podane w jednym z poniższych punktów:

Osoby posiadające pozwolenie na pobyt stały

Jeżeli Urząd ds. Migracji przyzna Ci pozwolenie na pobyt stały (PUT), możesz uzyskać prawo

do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę. Prawo to możesz uzyskać najwcześniej, począwszy od tygodnia, w którym otrzymałeś pozwolenie na pobyt stały. Jeżeli masz dziecko/dzieci z osobą będącą obywatelem szwedzkim i mieszkasz w Szwecji wspólnie z tą osobą, CSN może zrobić wyjątek od obowiązku posiadania pozwolenia na pobyt stały. W takim przypadku musisz posiadać ważne pozwolenie na pobyt oparte na związkach rodzinnych z obywatelem szwedzkim.

Osoby posiadające w Szwecji status uchodźcy

Jeżeli Urząd ds. Migracji uzna Cię za uchodźcę lub osobę potrzebującą ochrony albo otrzymałeś pozwolenie na pobyt z uwagi na szczególnie okoliczności, możesz uzyskać prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę. Jeśli natomiast złożyłeś wniosek o azyl, nie masz prawa do tego rodzaju pomocy.

Osoby posiadające prawo pobytu i trwałe związki ze Szwecją

Jeżeli posiadasz prawo pobytu i trwałe związki ze Szwecją, możesz uzyskać prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę. Prawo pobytu masz zwykle, w przypadku gdy jesteś:

- obywatelem UE,
- obywatelem kraju nienależącego do UE i pozostajesz w związku małżeńskim lub partnerskim z obywatelem UE (niebędącym obywatelem szwedzkim), który posiada prawo pobytu.

Trwałe związki ze Szwecją uzyskujesz zwykle wtedy, gdy pracowałeś w tym kraju przez dwa lata przynajmniej na pół etatu. Wymagane jest także, abyś w tym okresie mieszkał w Szwecji. Jako pracę traktuje się:

- zatrudnienie w Szwecji,
- pracę we własnej firmie zarejestrowanej w Szwecji,
- opiekę nad własnym dzieckiem w wieku poniżej 10 lat,
- bezrobocie zarejestrowane w szwedzkim urzędzie pośrednictwa pracy,
- uczestnictwo w przeszkoleniu zawodowym,
- uczestnictwo w kursie Szwedzki dla imigrantów (SFI) lub nauka języka szwedzkiego na poziomie nie wyższym niż szkoła podstawowa,

- okres pobierania zasiłku chorobowego, zasiłku aktywizującego lub podobnego świadczenia.

Czas pracy liczy się od dnia, w którym ostatnio przybyłeś do Szwecji, aby tu zamieszkać.

Osoby, które nie spełniają warunku przeprowadzenia dwóch lat, lecz pozostają w związku małżeńskim i mieszkają wspólnie z obywatelem szwedzkim, mogą również uzyskać prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę. To samo dotyczy osób pozostających w związku partnerskim na warunkach przypominających małżeństwo z obywatelem szwedzkim. Wymagane jest wtedy, by osoby te mieszkaly wspólnie w Szwecji od co najmniej dwóch lat. Krótszy okres jest dopuszczalny w przypadku wspólnego zamieszkiwania w Szwecji przez co najmniej jeden rok i poza Szwecją przez co najmniej trzy lata lub w przypadku posiadania wspólnego dziecka (dzieci).

Osoby pozostające w związku małżeńskim i mieszkające wspólnie z obywatelem państwa innego niż Szwecja również mogą uzyskać prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę. To samo dotyczy osób pozostających w związku partnerskim na warunkach przypominających małżeństwo z obywatelem państwa innego niż Szwecja. W takim przypadku wymaga się, abyście mieszkali wspólnie w Szwecji od co najmniej dwóch lat oraz aby Twój współmałżonek lub partner sam posiadał prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę zgodnie z przepisami szwedzkimi. Krótszy okres jest dopuszczalny w przypadku posiadania wspólnych dzieci.

Osoby, które w momencie przybycia do Szwecji miały mniej niż 20 lat

Jeżeli w momencie przybycia do Szwecji w celu zamieszkania w tym kraju miałeś mniej niż 20 lat, możesz uzyskać prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę, jeżeli:

- posiadasz prawo pobytu (patrz punkt „Osoby posiadające prawo pobytu i trwałe związki ze Szwecją”),
- posiadasz wraz z rodzicem ważne pozwolenie na pobyt oparte na związkach rodzinnych z osobą mieszkającą w Szwecji,

- zostałeś umieszczony w rodzinie zastępczej lub instytucji opiekuńczej przez szwedzki organ administracji,
- zgodnie z kodeksem rodzinnym posiadasz specjalnie wyznaczonego opiekuna.

W przypadku osób poniżej 20 roku życia pobierających naukę na poziomie szkoły średniej, CSN może przekazać wnioski o pomoc finansową do Kasy Ubezpieczeń. Kasa Ubezpieczeń sprawdza wtedy, czy nie jest wymagana koordynacja świadczeń rodzinnych z innymi krajami UE/EOG lub Szwajcarią.

KTO MOŻE ZOSTAĆ POTRAKTOWANY TAK SAMO JAK OBYWATEL SZWEDZKI ZGODNIE Z PRAWEM UNII EUROPEJSKIEJ (UE)?

Jeżeli nie możesz uzyskać podstawowego prawa do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę zgodnie z przepisami szwedzkimi, możesz w pewnych przypadkach zostać potraktowany tak samo jak obywatel szwedzki zgodnie z prawem UE. Oznacza to, że dla uzyskania tego rodzaju pomocy musisz spełnić takie same warunki, jak obywatel szwedzki.

Możesz zostać potraktowany tak samo jak obywatel szwedzki, jeżeli spełniasz warunki podane w jednym z poniższych punktów:

Osoby pracujące aktualnie lub w przeszłości w Szwecji

Jeżeli jesteś obywatelem UE, możesz pod pewnymi warunkami uzyskać prawo do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę w czasie wykonywania pracy lub prowadzenia firmy w Szwecji. Jednak przed rozpoczęciem nauki musisz uzyskać status migrującego pracownika lub przedsiębiorcy prowadzącego samodzielną działalność w Szwecji. Ponadto podczas nauki musisz kontynuować pracę. Aby Twoja praca w okresie nauki została zaliczona, musisz pracować przez pewną minimalną liczbę godzin tygodniowo.

Osoby, które zaprzestały pracy w Szwecji, mogą w pewnych przypadkach zachować status migrującego pracownika lub przedsiębiorcy prowadzącego samodzielną działalność w Szwecji. Status ten możesz zwykle zachować przez pewien czas, jeżeli spełniasz warunki podane w jednym z poniższych punktów:

- istnieje związek merytoryczny między Twoją pracą w Szwecji a pobieraną nauką, która ma ukierunkowanie zawodowe,
- przerwałeś pracę w Szwecji, ponieważ jesteś tymczasowo niezdolny do pracy z powodu choroby lub wypadku,
- zostałeś zwolniony z pracy w Szwecji i zarejestrowałeś się jako osoba poszukująca pracy w szwedzkim urzędzie pośrednictwa pracy.

Aby Twoja praca została zaliczona, wymagane jest abyś był zatrudniony aktualnie lub w

przeszłości w Szwecji. Wymagane jest, aby wykonywana przez Ciebie wcześniej praca nie dotyczyła zbyt krótkiego okresu lub nie była wykonywana przez zbyt małą liczbę godzin tygodniowo.

Aby Twoja praca jako przedsiębiorcy prowadzącego samodzielną działalność w Szwecji została zaliczona, musisz posiadać kartę płatnika podatku dla firm, a Twoja firma musi być zarejestrowana w Urzędzie Podatkowym. Wymagane jest, aby wykonywana przez Ciebie wcześniej praca w firmie nie dotyczyła zbyt krótkiego okresu lub nie była wykonywana przez zbyt małą liczbę godzin tygodniowo.

Osoby będące krewnymi migrujących obywateli UE pracujących w Szwecji

Możesz zostać potraktowany tak samo jak obywatel szwedzki, jeżeli jesteś krewnym obywatelem UE, który jest migrującym pracownikiem lub przedsiębiorcą prowadzącym samodzielną działalność w Szwecji. Za krewnych uznaje się współmałżonków, partnerów i dzieci w wieku poniżej 21 lat oraz w pewnych przypadkach starsze dzieci pozostające na utrzymaniu rodzica/rodziców. Jako krewny sam nie musisz być obywatelem UE. Osoby pozostające w związku małżeńskim lub partnerskim z obywatelem szwedzkim nie mogą zwykle w tym kontekście zostać uznane za krewnych obywatela UE. Wynika to z faktu, że obywatel szwedzki zwykle nie jest osobą migrującą w swoim własnym kraju. Obywatel szwedzki może także w pewnych przypadkach zostać uznany za migrującego pracownika zgodnie z prawem UE, jeżeli razem ze swoją rodziną korzysta ze swojego prawa do swobodnego przemieszczania się w obrębie terytorium UE/EOG i Szwajcarii, a następnie wraca do Szwecji i pracuje tu.

Osoby posiadające prawo stałego pobytu w Szwecji

Jako obywatel UE możesz zostać potraktowany tak samo jak obywatel szwedzki, jeżeli posiadasz prawo stałego pobytu (PUR) w Szwecji. Jeżeli mieszkales legalnie w Szwecji bez przerwy przez co najmniej 5 lat, posiadasz normalnie prawo stałego pobytu. Wniosek o zaświadczenie o prawie stałego pobytu możesz złożyć w Urzędzie ds. Migracji. Osoba niebędąca obywatelem UE, ale będąca krewnym, to znaczy współmałżonkiem, partnerem lub dzieckiem, obywatelem UE (niebędącego obywatelem szwedzkim), może również zostać potraktowana tak samo jak obywatel szwedzki, jeżeli otrzymała kartę stałego pobytu (PUK) z Urzędu ds. Migracji.

Osoby posiadające status osoby mieszkającej na stałe

Jeżeli jesteś obywatelem kraju spoza terytorium UE/EOG, to w sprawach związanych z pobieraniem nauki w Szwecji możesz zostać

potraktowany tak samo jak obywatel szwedzki. Wymagane jest wtedy, aby Urząd ds. Migracji przyznał Ci status osoby mieszkającej na stałe w Szwecji albo abyś posiadał status osoby mieszkającej na stałe w innym kraju UE/EOG i w związku z tym otrzymałeś pozwolenie na pobyt w Szwecji.

JAK ZŁOŻYĆ WNIOSEK?

Osoby pragnące złożyć wniosek o przyznanie pomocy finansowej na naukę mogą zrobić to na stronie internetowej www.csn.se. Należy w tym celu otworzyć zakładkę „Mina sidor” (Moje strony) i skorzystać z usługi „Ansök om studiemedel” (Złóż wniosek o pomoc finansową na naukę). Więcej informacji o sposobie składania wniosku zamieszczono na stronie www.csn.se.

Jeżeli masz mniej niż 20 lat i zamierzasz podjąć naukę na poziomie szkoły średniej, powinieneś wypełnić i przesłać „Wniosek o przyznanie podstawowego prawa do pomocy finansowej państwa szwedzkiego dla osób pobierających naukę na poziomie szkoły średniej” (formularz CSN nr 4144).

JAK DŁUGO WYDANA DECYZJA POZOSTAJE WAŻNA?

Decyzja wydana zgodnie z przepisami szwedzkimi pozostaje zwykle ważna tak długo, jak długo mieszkasz w Szwecji. Decyzja traci ważność, jeżeli wyjedziesz ze Szwecji na dłużej niż sześć miesięcy. Decyzja wydana zgodnie z prawem UE obowiązuje w normalnym przypadku maksymalnie przez jeden rok szkolny.

WIĘCEJ INFORMACJI

Więcej informacji na temat pomocy finansowej dla osób pobierających naukę na poziomie szkoły średniej i wyższej znajdziesz pod adresem www.csn.se, w punkcie „Blivandestuderande” (Przyszli uczniowie i studenci). Jeżeli chciałbyś porozmawiać z jednym z pracowników CSN, możesz zadzwonić pod numer 0771-276 000, czynny w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.30.

Do krajów UE należą:

Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry, Wielka Brytania i Włochy.

Do krajów EOG należą:

Norwegia, Islandia i Liechtenstein. Prawo UE dotyczące swobodnego przepływu osób obejmuje również Szwajcarię.